

Esimehe veerg

Eestis müüdava mee kvaliteedist II. **Enn Otsa, Ph.D** ja **Ülis Sõukand, MSc.**

Mõtteid mesinduskursustest Jäneda nõupäevade jälgedes. **Aleksander Kilk**

Sadu kordi nõelata saanud, kuid ise ei nõela.

Lätlastelt näpatud saladused. **Martin Rebane**

Varroalestad levitavad mesilas viirust. **Kalju Korp**

Varroatoosiravimite efektiivsusest. **Jonas A.Balzekas ja Jonas J.Balzekas**

Puuõõnes talvitumine on soe ja hea. **Hain Taim**

Mesilashaiguste analüüsides

TEATED – KUS, MIS JA MILLAL?

Esimehe veerg

Veebruarikuu näitab veel parasjagu talvepakast ja lund jagub üle kogu Eestimaa.

Päevad venivad aina pikemaks ja päikesepaistes võib juba tunda läheneva kevade jõudu. Mesinikel jagub veel tubaseid asjatoimetusi, et kevadeks valmistuda. Liiasi on tänavune veebruar olümpiakuu, mis ka tugitoolisporti edendab. Mesinikel koos teiste eestimaalastega on põhjust tavalisest rohkem teleriekraani silmas pidada ja meie olümpialaste esinemisele kaasa elada.

Mesiniku ja arvatavasti ka mesilaste jaoks on juba õhus kevadet. Mõneski mesilas võib paari-kolme nädala pärast puhastuslendu oodata, kui ilmad soojemaks pööravad. Siis saame selgust, kuidas on lugu mesilasperede söödavarude, tervise ja elujõuga. Võib arvata, et tänavu varakevadel vajab mõnigi pere söödalisa. Pikk ja petlikult pehme sügis ulatus poolde talve ja mõnigi pere unustas end liiga kauaks hauduma. Sellistes peredes oli söödakulu tavalisest suurem ja neid võib ohustada varakevadine näljahäda. Siis peab mesinik appi tulema.

Talv annab aega mõtteid mõlgutada ja plaani pidada. Mesiniku mõte ulatub tegudest sageli mitme sammu võrra ette, olgu siis suviste tegemistele või kaugemate plaanide suunas. Kindlasti mõeldakse, kuidas suvel head meesaaki saada. Kuid ettenägelikumad mesinikud peavad silmas ka kaugemat plaani, kuidas seejärel meesaak edukalt müüa.

Eesti meeturul on omajagu konkurentsi nii eestimaise kui importmee pakkujate vahel. Eriti tuntav on see suurkaupluste ja kaubanduskettide müügilettidel. Peame olema valvsad, et importmesi oma odavusega ostjaid üle ei lööks. Mõneski naaberriigis, sealhulgas ka Soomes, kipub meeturg juba selles suunas pöörduma. Eesti mesinikel on meeturgu ja –tarbimist arendades ning omavahelises koostöös veel võimalik sellist asjade kulgu ennetada.

EML poolt tarbijate hulgas möödunud aastal tehtud turu-uuring näitas, et innukate ja teadlike meetarvitajate kõrval on suur osa Eesti elanikest mee suhtes külmalt ükskõiksed. Paljud neist lihtsalt ei tunne mee väärt omadusi ja kasutamise võimalusi. Vaid väike osa küsitletud mitte-meetarbijatest oskab põhjendada, miks nad mett ei tarvita. Põhjendus on enamasti kas terviseprobleemides (haigus, allergia vms.) või toitumisharjumustes, kus mesi pole seni veel kohta leidnud.

Kui mesinikud soovivad, et mee tarbimine Eestis suureneks ja eesti mee müük laieneks, tuleb neil endil selleks suurt tööd teha. Igaüks ja ühekaupa suudab selles osas vähe muuta. Kuid üheskoos suudame palju enam. Olgu või näiteks elanike hulgas mee väärt omadusi ja kasutamise võimalusi tutvustades ning propageerides. Aga suure mõjuga on ka meemesside ja müügipäevade korraldamine, kus tarbijad saavad lisaks meepurgile ka hulga uusi teadmisi mee kasulikkuse kohta. Omal kombel õhutavalt mõjuvad mesindustemaalised tele- ja raadiosaated. Laste kaudu koolides ja

lasteaedades meehuvi sütitades saab kasvatada kogu pere huvi mee ja teiste mesindussaaduste kasutamise vastu. Artiklid ajalehtes, ajakirjades ja Interneti veergudel, kenad värvilised ja sisukad trükimaterjalid mee tutvustuseks ja kiituseks, erinevate retseptide tutvustamine ja propageerimine jne.

Meeturu edendamise ning mee pideva ja targa tarvitamise propageerimise võimalusi on palju. Aga kõik need tegevused maksavad ja kusagilt tuleb selleks raha saada.

Kuna mee tarbimise ja turustamise suurendamine on eeskätt mesinikele tähtis ja kasulik eesmärk, siis tuleb kindlasti mesinikel endil selleks ka raha kulutada. Kui lisaks õnnestub saada meeturu arendamiseks toetust riigilt ja Euroopa Liidult, siis aitab see vähendada mesinike kulutusi. Ilma omapoolse rahalise osaluseta pole loota, et meeturu ja ka mesinduse üldist olukorda saaks parandada.

Meeturu arendamiseks ja mee tarbimise suurendamiseks vajaliku raha kogumiseks on otsustatud luua EML juurde Meefond. Mesinike nõupäevadel ja Mesinik-lehe küsitluse vastustes on olnud ühine hinnang, et Meefond on mesinikele ja Eesti mesinduse arengule vajalik ning kasulik. Paljud mesinikud on avaldanud arvamust, et Meefondi osamaks aastas võiks olla 10 – 15 krooni mesilaspere kohta. Näiteks soome mee kasutamise propageerimiseks ja suurendamiseks makstakse Soome Mesinike Liidu fondi meeturu arendustegevuseks 1,5 € mesilaspere kohta.

Meil kavandatavasse Meefondi saavad sissemakseid teha nii mesinikud kui ka mee turustamisest või mesinduse arengust huvitatud ettevõtted. Täpsemalt selgitatakse Meefondiga ja meeturu arendamise tegevuskavaga seotud küsimusi järgmises Mesinik-lehes. Arutleme, millist otsest või kaudset kasu fondi tegevusest hakkab saada Meefondiga liitunud mesinik.

EML on suutnud Eesti mesinduse madalseisust välja tuua. Nüüd oleme juba mitmeid aastaid püsival tõusuteel. Meefondi kaudu suudame oluliselt parandada mee turustamise võimalusi. See annab Eesti mesinduse edenemiseks palju uut arenguruumi. Siiski on areng võimalik ainult võimalikult kõigi Eesti mesinike koostöö ja osalemise toel.